

Bilag 11. Arbejdsdokument: Baggrund om Fælles Mål

Dette arbejdsdokument er udarbejdet som en del af sekretariatsbetjeningen af ekspertgruppe for Fagfornyelsen.

Indledning

Dette arbejdsdokument beskriver med udgangspunkt i lovgivning og bekendtgørelser samt faghæfter og de gældende læreplaner for folkeskolen, Fælles Mål. Dokumentet giver en oversigt over disposition og indhold for faghæfter. Dokumentet beskriver initiativer i *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram* med relevans for Fælles Mål.

Fælles Mål

Folkeskolens læreplaner hedder aktuelt Fælles Mål. Fælles Mål er nationale mål, der beskriver, hvad eleverne skal lære i folkeskolens fag og emner samt i børnehaveklassen. Fælles Mål har hjemmel i folkeskolelovens §9 og §10 ([LBK nr. 90 af 29/01/2024](#)). Det bindende indhold fremgår af bekendtgørelser om Fælles Mål for henholdsvis børnehaveklassen og for folkeskolens fag og emner ([BEK nr. 186 af 05/03/2018](#) og [BEK nr. 699 af 07/06/2023](#)).

Fælles Mål består af *bindende* fagformål, kompetencemål og underliggende færdigheds- og vidensområder. Dertil er der *vejledende* færdigheds- og vidensmål. I udvalgte områder i børnehaveklassen, dansk og matematik er der opstillet bindende opmærksomhedspunkter. I dansk og historie er der også kanonlister, der ligeledes er bindende.

3. april 2024
Center for Folkeskole

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmegade 1
2450 København SV

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: stuk@stukuvm.dk
www.stukuvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og
Undervisningsministeriet

Tabel 1. Fælles Mål: Struktur, bindingsgrad og beskrivelse		
Element	Bindingsgrad	Kort beskrivelse
Fagformål	Bindende	Angiver fagets formål
Kompetenceområder- og mål	Bindende	Angiver de kompetencer, som eleverne skal tilegne sig i faget
Færdigheds- og vidensområder	Bindende	Angiver i overskriftsform områder i faget eleverne skal tilegne sig
Færdigheds- og vidensmål	Vejledende	Mål for færdigheder og viden som eleverne skal tilegne sig inden for hvert færdigheds- og vidensområde
Opmærksomhedspunkter	Bindende	I børnehaveklassen, dansk og matematik er der opstillet opmærksomhedspunkter, som fastsætter det forventede beherskelsesniveau af grundlæggende færdigheder og viden inden for udvalgte færdigheds- og vidensområder, som er en forudsætning for, at eleven kan få tilstrækkeligt udbytte af den efterfølgende undervisning
Kanonlister	Bindende	I dansk er der en litteraturkanon bestående af en genre og 14 forfattere. I historie er kanonlisten 30 nedslag i Danmarks og verdens historie. Begge kanonlister angiver obligatorisk indhold for fagene

Læseplan

Skolerne skal jf. folkeskolens §10 have læseplaner for alle fag og obligatoriske emner, der beskriver den udvikling i indholdet i undervisningen, der tilrettelægges med henblik på at nå kompetencemålene. Læseplanerne skal godkendes af kommunalbestyrelsen. Børne- og undervisningsministeren udsender vejledende læseplaner. Kommunalbestyrelsen kan godkende ministeriets læseplan eller udarbejde egne læseplaner.

Undervisningsvejledning

Til hvert fag og emne har Børne- og undervisningsministeren udarbejdet en undervisningsvejledning, der giver inspiration til, hvordan der kan arbejdes med tilrettelæggelse af undervisningen i faget ud fra Fælles Mål.

Tværgående emner

I alle fag er tre tværgående emner: It og medier, sproglig udvikling samt innovation og entreprenørskab indarbejdet i Fælles Måls vejledende og bindende elementer samt læseplaner og undervisningsvejledninger. Se nærmere beskrivelse i bilag 14.

Indhold i Faghæfter

Fælles Mål, læseplan og undervisningsvejledning er samlet i såkaldte faghæfter for hvert fag og emner. Faghæfter for alle fag findes på emu.dk/grundskole.

Tabel 2: Indhold af faghæfte, læseplan og undervisningsvejledning	
Indhold	Indhold
Faghæfte	<ul style="list-style-type: none"> Folkeskolens formål, Fælles Mål, læseplan og undervisningsvejledning
Læseplan	<ul style="list-style-type: none"> Om læseplanens funktion og opbygning Fagets formål og identitet Fagets kompetenceområder og kompetencemål Udviklingen i indholdet i undervisningen Tværgående emner og problemstillinger Tværgående temaer Opmærksomhedspunkter (kun dansk, matematik og børnehaveklasse) Kanon (dansk og historie)
Undervisningsvejledning	<ul style="list-style-type: none"> Om undervisningsvejledningen Elevernes alsidige udvikling Tilrettelæggelse, gennemførelse og evaluering af undervisningen Forholdet mellem kompetencer og indhold Almene temaer Tværgående emner og problemstillinger Tværgående temaer Tilpasning af undervisning i faget til elevernes forudsætninger Referencer

Eksempel på gældende Fælles Mål i matematik for 1.-3. klasse

Figur 1. Eksempel på Fælles Mål. Udsnit af det bindende kompetenceområde tal og algebra fra 1. - 3. klassetrin. Blå markering angiver bindende indhold i form af kompetenceområde, kompetencemål og færdigheds- og vidensområder, mens gult indhold er de vejledende færdigheds- og vidensmål.

Efter 3. klassetrin

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensområder og -mål			
			Tal*		Regnestrategier*	
Tal og algebra	Eleven kan udvikle metoder til beregninger med naturlige tal.	1.	Eleven kan anvende naturlige tal til at beskrive antal og rækkefølge.	Eleven har viden om enkle naturlige tal.	Eleven kan foretage enkle beregninger med naturlige tal.	Eleven har viden om strategier til enkle beregninger med naturlige tal.
		2.	Eleven kan anvende flercifrede naturlige tal til at beskrive antal og rækkefølge.	Eleven har viden om naturlige tals opbygning i titalssystemet.	Eleven kan udvikle metoder til addition og subtraktion med naturlige tal.	Eleven har viden om strategier til hovedregning, overslagsregning samt regning med skriftlige notater og digitale værktøjer.
		3.	Eleven kan genkende enkle decimaltal og brøker i hverdags-situationer.	Eleven har viden om enkle decimaltal og brøker.	Eleven kan udvikle metoder til multiplikation og division med naturlige tal.	Eleven har viden om strategier til multiplikation og division.

Relevante initiativer i *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram* (af 19. marts 2024)

Enkelt format for Folkeskolens Fagplaner

- Der er nedsat en ekspertgruppe for Fagfornyelsen. Ekspertgruppen skal med afsæt i politiske pejlemærker besluttet af forligs-

kredsen udarbejde et beslutningsgrundlag til ministeren og forligskredsen med anbefalinger til den konkrete tilrettelæggelse af Fagfornyelsen og et enkelt format for Folkeskolens Fagplaner. De nye Fagplaner skal træde i kraft med virkning fra skoleåret 2027/2028.

Lempede bindinger i Fælles Mål

- Af aftalen fremgår det, at frem mod ikrafttrædelsen af Folkeskolens Fagplaner gives øget frihed i forhold til de gældende læreplaner (Fælles Mål) og at fagenes 866 bindende færdigheds- og vidensområder gøres vejledende, så det fremover alene vil være fagenes formål og kompetencemål, der er bindende.

Afskaffelse af krav om læseplaner i folkeskolen

- Af aftalen fremgår det, at det skal være op til lokal vurdering på skolerne, om der fremover er behov for at udarbejde læseplaner, som uddyber læreplanerne (Fælles Mål) for folkeskolens fag og emner samt børnehaveklassen. Dertil afskaffes kravet om, at kommunalbestyrelsen skal godkende skolernes læseplaner, hvis skolerne vælger at udarbejde læseplaner. Det fremgår desuden, at der i forbindelse med implementeringen af nye læreplaner (Folkeskolens Fagplaner) vil være behov for, at ekspertgruppen for Fagfornyelsen drøfter forholdet mellem læreplaner og læseplaner.